

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Zuzana Tomková

Název práce: Bezkamerová fotografie Běly Kolářové a česká výtvarná scéna počátku 60. let

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Tomáš Dvořák, FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně– F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	A
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	B
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	B
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	C
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	C
Celkové hodnocení diplomové práce.....	B

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Diplomová práce Zuzany Tomkové usiluje o systematickou analýzu a zhodnocení fotogramů Běly Kolářové, včetně jejich dobové i současné recepce.

Text trpí typickými neduhy kvalifikačních prací: autorka v rozmáchlém úvodu nastiňuje genezi bezkamerové fotografie (v parafrázích recentní Batchenovy knihy, na kterou by stačilo stručně odkázat), má potřebu svým čtenářům předložit elementární poznatky o dadaismu, Nové vizi či výstavě *Family of Man* (převzaté z online lexikonů a encyklopedií), nekontroluje si zdroje (Batchenovu studii „Zviditelnění elektřiny“ cituje z neexistující knihy) a, konečně a především, nepíše o Běle Kolářové a jejím díle, jako spíše o tom, co o ní kdo kdy napsal. Chápu a samozřejmě i vítám snahu vypořádat se s existující literaturou, nicméně po jejím exposé a kritickém vypořádání by měl následovat vlastní interpretační výkon, jež jsem nucen z textu spíše dolovat. Místo toho se mi zdá, že autorka neustále řeší, kam Kolářovou zařadit či nezařadit, resp. zda byla některým z kunsthistoriků kamsi zařazena oprávněně či nikoli. Přitom

souvětí a občas i odstavce, v nichž autorka odhlédne od svých předchůdců a odváží se promluvit o Kolářové sama za sebe, jsou skvělé a podnětné. Mám za to, že se soustředí kolem dvou hlavních motivů. Prvním je (již Hlaváčkem postřehnutá) paralela s Benjaminovým optickým nevědomím (viz s. 32nn.). Zde si troufám doplnit, že pro Benjamina je fotografie či film nástrojem odhalování takového „nevědomí“, jež přirovnává k psychoanalýze. Ta postupuje skrze přičítání významu věcem podružným, okrajovým, nepovšimnutým, podobně jako se chce Kolářová zaměřit na „svět tak malicherný a všední, jakoby ani nestál za fotografií“. Zbytky, odpady a marginálie jsou vždy též stopami a symptomy a je vlastně zcela lhostejné, zda jsou zachyceny s aparátem či bez něj. Druhý interpretační rámec, který autorka navrhuje, vychází z Cailloisovy zobecněné estetiky, zejména jeho úvah o spontánních obrazech přírody. Mám za to, že Caillois má pro uvažování o fotografii zásadní význam, třebaže sám souvislosti s technickými obrazy nerozvádí. Bohužel tak ve výsledku nečiní ani Tomková, když možnost čtení fotogramů v kontextu tradice *natura pictrix* pouze naznačuje.

Autorce se i tak podařilo představit základní obrysy fotografického díla Běly Kolářové a zpřehlednit možné interpretační pozice, její práce splňuje všechny formální náležitosti a doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou B.

Datum: .....30. 07. 2018.....

Podpis: .....